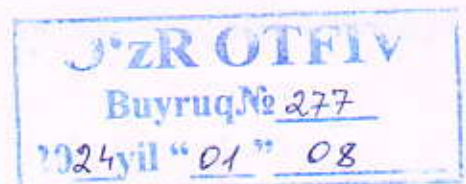


O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

70210201-Kinooperatorlik magistratura mutaxassisligining

MALAKA TALABLARI

Toshkent-2024



ISHLAB CHIQLILGAN VA KIRITILGAN:
O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti.

TASDIQLANGAN VA AMALGA KIRITILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining
2024-yil "1" avgust dagi 277 - sonli buyrug'i bilan tasdiqlanga.

JORIY ETILGAN:

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi.

Mazkur Malaka talablari "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti. Asosiy qoidalar", "Oliy ta'lim davlat ta'lim standarti. Oliy ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari klassifikatori", O'zbekiston Respublikasi Milliy va tarmoq malaka doiralari (ramkasi), kasbiy standartlar va kadrlar buyurtmachilari takliflariga muvofiq ishlab chiqilgan va rasmiy me'yoriy-uslubiy hujjat hisoblanadi.

O'zbekiston Respublikasi hududida Malaka talablarini rasmiy chop etish huquqi O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligiga tegishlidir.

MUNDARIJA

T/r		bet
1.	Umumiy tavsifi.....	4
1.1.	Qo‘llanish sohasi	4
1.1.1.	Malaka talabining qo‘llanilishi.....	4
1.1.2.	Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari	4
1.2.	Kasbiy faoliyatlarining tavsifi.....	4
1.2.1.	Kasbiy faoliyatining sohalari	4
1.2.2.	Kasbiy faoliyatlarining obyektlari.....	4
1.2.3.	Kasbiy faoliyatlarining turlari	5
1.2.4.	Kasbiy vazifalari.....	5
2.	Kasbiy kompetensiyalariga qo‘yiladigan talablar	6
3.	Amaliyotlarga qo‘yiladigan talablar	7
4.	Fanlar katalogining tuzilishi	7
	Bibliografik ma’lumotlar	8
	Kelishuv varag‘i.....	9

1. Umumiy tavsifi

70210201 – Kinooperatorlik magistratura mutaxassisligi bo'yicha magistrlar tayyorlash kunduzgi ta'lim shaklida amalga oshiriladi. Mutaxassislik bo'yicha o'qitish kredit-modul tizimi asosida tashkil qilinadi. Magistratura dasturining me'yoriy muddati 2 yil.

1.1. Qo'llanish sohasi

1.1.1. Malaka talabining qo'llanilishi.

Malaka talabi 70210201 – Kinooperatorlik magistratura mutaxassisligi bo'yicha magistrlar tayyorlovchi barcha oliy ta'lim muassasalari uchun talablar majmuasini ifodalaydi.

1.1.2. Malaka talablarining asosiy foydalanuvchilari:

mazkur magistratura mutaxassisligi bo'yicha malaka talablari, o'quv reja va o'quv dasturlarini ishlab chiqish va yangilash, ular asosida o'quv jarayonini samarali amalga oshirish uchun mas'ul hamda o'z vakolat doirasida bitiruvchilarning tayyorgarlik darajasiga javob beradigan oliy ta'lim muassasining boshqaruv xodimlari (rektor, prorektorlar, o'quv bo'limi boshlig'i, dekanlar va kafedra mudirlari) va professor-o'qituvchilari;

magistratura mutaxassisligining o'quv rejasi va o'quv dasturlarini o'zlashtiruvchi oliy ta'lim muassasasining talabalari;

magistratura bitiruvchilarining tayyorgarlik darajasini baholashni amalga oshiruvchi Davlat attestatsiya komissiyalari;

ta'limni boshqarish bo'yicha vakolatli davlat organlari;

oliy ta'lim muassasalarini moliyalashtirishni ta'minlovchi organlar;

oliy ta'lim tizimini akkreditatsiya va sifatini nazorat qiluvchi vakolatli davlat organlari;

kadrlar buyurtmachilari va ish beruvchi tashkilot va korxonalar;

oliy ta'lim muassasalariga o'qishga kirayotgan bakalavriyat bitiruvchilari va boshqa manfaatdor shaxslar.

1.2. Kasbiy faoliyatlarining tavsifi.

1.2.1. Kasbiy faoliyatlarining sohalari.

70210201 – Kinooperatorlik magistratura mutaxassisligi – “San’at” ta'lim sohasiga oid mutaxassislik bo'lib, u barcha ta'lim muassasalarida mutaxassislikka oid fanlarni o'qitish, O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi va tamoq ilmiy-tadqiqot institutlari, markazlari, ilmiy-ijodiy ishlab chiqarish birlashmalarda ilmiy tadqiqot faoliyatini yuritish, shuningdek, madaniyat va san'at sohasini rivojlantirishda istiqbolli rejalarni belgilash, kasbiy ko'nikmaga yo'naltirilgan inson faoliyatining vositalari, usullari, metodlari va uslublarining majmuasini qamrab oladi.

1.2.2. Kasbiy faoliyatlarining obyektlari:

Oliy ta'lim, qayta tayyorlash va malaka oshirish, professional ta'lim muassasalarida pedagogik faoliyat, Fanlar akademiyasi va tarmoq ilmiy-tadqiqot institutlari va markazlarida hamda oliy ta'lim muassasalarida ilmiy-tadqiqot faoliyati va jarayonlari, O'zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligi huzuridagi Kinemotografiya agentligi, O'zbekfilm kinokonserni DUK, Hujjatli va xronikal

filmlar kinostudiyasi DUK, O‘zbekiston milliy teleradiokompaniyasi va uning huzuridagi barcha teleradiokanalar, nodavlat kinostudiyalar va telekannalar assotsiatsiyasi, davlat boshqaruvi organlari.

Professional talim muassasalarida, ta’limning vakolatli boshqaruv organlari tomonidan aniqlanadigan umumkasbiy va ixtisoslik fanlarini o‘qitish bo‘yicha pedagogik faoliyati bilan shug‘ullanish huquqiga ega bo‘ladi.

1.2.3. Kasbiy faoliyatlarining turlari

- *ilmiy-tadqiqot faoliyati;*
- *pedagogik faoliyat;*
- *tashkiliy-boshqaruv faoliyati;*
- *ijodiy-ishlab-chiqarish faoliyati;*

1.2.4. Kasbiy vazifalari.

70210201 – Kinooperatorlik magistratura mutaxassisligi bo‘yicha Milliy malaka ramkasining 7-malaka darajasi hamda magistr kasbiy faoliyatlarining sohalari, obyektlari va turlariga muvofiq magistratura bitiruvchisi quyidagi kasbiy vazifalarni bajarishga qodir bo‘lishi lozim:

Ilmiy-tadqiqot va pedagogik faoliyatida:

ilmiy-tadqiqotlarni o‘tkazish, tajriba natijalarini tahlili qilish va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish, ilmiy yangiliklarni kashf etish;

ilmiy maqolalar, ma’ruzalar, risola, o‘quv adabiyotlar tayyorlash va tahrir qilish, o‘tkazilayotgan tadqiqotlar mavzusi bo‘yicha ilmiy sharhlarni ishlab chiqish, referatlar va bibliografiyalarni tuzish;

ilmiy adabiyotlar va internet tarmog‘iga eng yangi ilmiy-ijodiy yutuqlar haqidagi ma’lumotlarni maqsadga yo‘nalgan holda qidirish va topish;

ilmiy seminar, konferensiya va simpoziumlarni tashkil etish, o‘tkazish hamda faol ishtirok etish;

mos mutaxassislik mavzusi bo‘yicha ilmiy-ijodiy lohiyalarni ishlab chiqish, uchmlayotgan ilmiy muammolar va topshiriqlarning konseptual va nazariy modellarini ishlab chiqish;

oliy ta’lim, qayta tayyorlash va malaka oshirish, professional ta’lim muassasalarida mutaxassisligi bo‘yicha pedagogik va o‘quv-uslubiy faoliyat yuritish;

o‘quv jarayonini va ilmiy faoliyatni tashkil qilish, zamonaviy xborot va pedagogik texnologiyalardan, o‘qitishning texnik vositalaridan foydalanib o‘quv mashg‘ulotlarini o‘tkazish;

elektron (e-learning), mobil (m-learning), masofaviy axborot texnologiya va o‘quv metodik majmualarni mukammal o‘zlashtirish;

pedagogik va ilmiy mahorati hamda malakasini muntazam oshirib borish.

Tashkiliy-boshqaruv va ijodiy-ishlab chiqarish faoliyatida:

ijodiy-ishlab chiqarishni tashkil etish va boshqarish;

madaniyat va san’at tizimida alohida bo‘linmalar tashkiliy tuzilmasini optimallashtirish, xodimlarning professional tayyorgalik darajasini oshirib borishni tashkil qilish va boshqarish, mehnat faoliyatidan samarali foydalanishni rejalashtirish, mehnatni rag‘batlantirish tizimini yo‘lga qo‘yish;

ijodiy loyihalarni boshqarishni ilmiy va amaliy asosda tashkil qila bilishi;
mehnat, moddiy va axborot resurslarining ratsional boshqaruvini ta'minlash,
boshqaruvni madaniy-ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish tendensiyalariga mos tarzda
takomillashtirish qobiliyatiga ega bo'lishi;

ijodiy-ishlab chiqarish faoliyatining asosiy ko'rsatkichlarini rejalashtirish,
tahlil qilish va hisobot tayyorlash.

2. Kasbiy kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

ilmiy dunyoqarashga doir bilimlar tizimini egallagan bo'lishi,
umummetodologik fanlar asosini, ijtimoiy muammolar va jarayonlarni mustaqil
tahlil qilish qobiliyatiga ega bo'lishi;

xorijiy tillardan birida kasbiy faoliyatiga oid hujjatlar va ishlar mohiyatini
tushunishi, ilmiy-tadqiqot va pedagogika metodologiyasini bilishi va kasbiy
faoliyati undan zamonaviy ilmiy asosda kasb faoliyatida foydalana bilishi;

yangi bilimlarni mustaqil mustaqil egallay bilishi, o'z ustida ishlashi va
mehnat faoliyatini ilmiy asosda tashkil qila olishi;

o'zlashtirilgan bilimlarni ijodiy tanqidiy ko'rib chiqish va tahlil qilishi,
ulardan ilmiy faoliyatida foydalana olishi;

o'z faoliyatida me'yoriy huquqiy hujjatlardan foydalana olishi, o'zining
kasbiy faoliyatida asosli mustaqil qarorlar qabul qila bilishi;

internet tarmog'idan axborotlarni olish, saqlash, qayta ishlashning asosiy
usullari va vositalariga ega bo'lishi, axborotni boshqarish vositasi sifatida
kompyuter bilan ishlash ko'nikmalariga ega bo'lishi;

axborot texnologiyalaridan foydalana olishi, axborotlashgan jamiyat
sharoitida axborot texnologiyalarning mohiyati va ahamiyatini tushunish, axborot
xuruji xavfi va tahdidlarni anglash, axborot xavfsizligining asosiy talablariga rioya
qilish qobiliyatiga ega bo'lishi.

ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba va natijalarni qayta ishlash va
ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish, ilmiy maqolalar tayyorlash va
tahrir qilish, ilmiy seminar, konferensiya va simpoziumlarni tashkil etish,
o'tkazish, ilmiy loyihalarni ishlab chiqish ko'nikmalariga ega bo'lish;

pedagogik faoliyatida axborot va pedagogik texnologiyalardan foydalanishni
bilish;

ta'lim sifati va samaradorligini oshirishga innovatsion yondashishni bilish;

ilmiy faoliyati natijalari bo'yicha davlat va xorijda e'lon qilingan loyihalarda
ishtirok etish uchun loyiha tayyorlash ko'nikmalariga ega bo'lishi;

davlat, nodavlat va notijorat tashkilotlari tomonidan e'lon qilingan
loyihalarda ishtirok etish uchun loyiha tayyorlash malakalariga ega bo'lishi;

madaniyat va san'at muassasalari ish rejalarini ishlab chiqish, nazorat qilish
va kerakli hollarda talab darajasiga moslashtirishni bilishi;

ijodiy jamoalar faoliyatini muvofiqlashtira olishi;

madaniy tadbirlar o'tkazishni tashkillashtirish jarayoniga rahbarlik qila
olishi;

kino va televideniya operatorlik sohasi tizimlari ish holatini doimiy nazorat
qilib borishi;

tahlillar o'tkazish va kerakli hollarda ularni ish holatini muvofiqlashtirishi;
tadbirlarini ishlab chiqish va joriy etishi;
madaniy tadbirlarning yangi zamonaviy shakllarini ishlab chiqish va tashkillashtira olishi;

aholining madaniy dam olishini tashkillashtira olish, nomoddiy madaniy merosni asrab-avaylash va uni targ'ib qilish kabi ko'nikmalariga ega bo'lishi;

kinooperatorlik san'ati sohasiga oid me'yoriy-huquqiy hujjatlarni ekspertizadan o'tkazishni bilishi.

3. Amaliyotlarga qo'yiladigan talablar.

Magistrlar tayyorlashda ilmiy amaliyot 4-semestrda o'tkaziladi. Bunda soha bo'yicha ilmiy-tadqiqot ishlarini olib borish, nazariy va amaliy bilimlarni chuqurlashtirish; fan, soha hamda boshqa tarmoqlardagi zamonaviy texnika va texnologiyalar bilan tanishtirish; sohaga tegishli amaliy, kasbiy va ilmiy-tadqiqot kompetensiyalarini shakllantirish; kasbga samarali moslashuv imkoniyatlarini ta'minlashi lozim. Bunda tajriba ilmiy amaliyotga yuborilgan magistratura talabasi o'quv jarayoni jadvalini individual grafik asosida bajarilishi ko'zda tutiladi.

4. Fanlar katalogining tuzilishi:

T.r.	Fanning malakaviy kodi	O'quv fanlari, bloklar va faoliyat turlari	Umumiy yuklamaning hajmi, soatlarda	Kredit miqdori	Semestri
1.00		Majburiy fanlar	1200	40	
1.01	ITM 10014	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	120	4	1
1.02	MFO'M 10012	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	60	2	2
1.03	KOPMNI00116	Kinooperatorlik mahorati nazariyasi	480	16	1,2,3
1.04	OIN 10018	Operator ishi nazariyasi	240	8	1,2
1.05	KTTY 100110	Kino va televideniya tasviriy yechim	300	10	2,3
2.00		Tanlov fanlar	600	20	
2.00		Tanlov fanlar	600	20	1,2,3
<i>Kvalifikatsiya</i>		<i>Kinooperator, pedagog-tadqiqotchi</i>			
		Jami	1800	60	
3.00		Ilmiy faoliyat	1800	60	
3.01	ITMDTHQ 102336	Ilmiy-tadqiqot ishi va magistrlik dissertatsiyasini tayyorlash hamda himoya qilish	1080	36	1,2,3,4
3.02	IPI 102314	Ilmiy-pedagogik ish	420	14	1,2,3,4
3.03	IA 102310	Ilmiy amaliyot (tajriba orttirish)	300	10	4
		HAMMASI	3600	120	

Bibliografik ma'lumotlar

UDK: 002:651.1/7

Guruh T 55

OKS 01.040.01

Tayanch so'zlar:

Kompetensiya, magistratura mutaxassisligi, kasbiy faoliyat obyekti, kasbiy faoliyat jabhasi, magistratura mutaxassisligining asosiy o'quv rejasi va o'quv dasturlari, malaka, amaliyot, attestatsiya, kino, operator, televideniye, ekran, montaj, aranjirovka, kompozitsiya, dekoratsiya, syomka, aktyor, rejissyor, rang, audio, video, yoritish, sahna, ssenografiya, apparat, optika, tasvir, studiya, ssenariy, obraz, rassom, proeksiya, televideniye, radio, teatr, tomosha, ovoz, studiya, dastur, insenirovka, montaj, badiiy, obraz, musiqa, shovqin, elektro, akustika, texnika, video, klip, nutq, partitura, effekt, ko'rsatuv, eshittirish, postanovka, aktyor, rejissyor, san'at, mahorat, sahna, badiiy, obraz, , g'oya, ijod, asar, pesa, drama, rol, ijobiy, salbiy, plastika, raqs, ijro, ovoz, nutq, kino, obraz, televidenie, radio, drama, kino, rejissyor, tadqiqot, adabiy, badiiy, tanqid, sahna, spektakl, pyesa, ijod, ijro, jamoa, shaxs, ijobiy, salbiy, tragediya, komediya, opera, balet, estrada, satira.

Ishlab chiquvchilar, kelishilgan oliy ta'lim muassasalari hamda kadrlar iste'molchilari

ISHLAB CHIQUVCHILAR:

O'zbekiston davlat san'at va madaniyat instituti


Rektor  N.B. Saifullayev

2024-yil

M.O.

KELISHILDI:

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi
huzuridagi Oliy ta'limni
rivojlantirish tadqiqotlari
markazi

Direktor  M.R. Boltaboyev

2024-yil "01" 08

M.O.

O'zbekiston Respublikasi
Madaniyat vazirligi
Ta'lim sohasini muvofiqlashtirish
bo'limi

Bo'lim boshlig'i  O.R. Salixov

2024-yil "01" 08

M.O.

Hujjatli va xronikal filmlar
kinostudiyasi DUK

Direktor  O.O. Sodiqov

2024-yil "01" 08

M.O.

"O'zbekfilm" kinokonserni DUK

O'zbekiston Respublikasi Madaniyat vazirligi
huzuridagi Kinematografiya agentligi

Direktor  Sh.T. Rizayev

2024-yil "01" 08

M.O.

Direktor  B.K. Adilov

2024-yil "01" 08

M.O.